

İlkokul

FEN BİLİMLERİ

Maddenin Özellikleri Ünitesi Etkinlikleri ve Değerlendirme Testi

4. ÜNİTE

ETKİNLİKLERİ

VE

DEĞERLENDİRME
TESTLERİ

Maslım
TEKİN

ETKİNLİK 1:

vardır	soğuma	dereceli kaplar	yoktur	çöp
hacim	bozunma	kilogram	Eleme	erime
kütle	suda yüzen	suda batan	sıvı	mıknatısla
özelliklerini	Süzme	Geri dönüşüm	kaynaklardan	buharlaştırma
donma	yayılma	hacmi	madde	militre
gram	şekilleri	ısınma	ısı alışverişi	şekil
sıkıştırılmazlar	litre			

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayalım.

- 1) Boşlukta yer kaplayan ve kütlesi olan varlıklara denir.
- 2) Plastik top, odun parçası, şişe mantarı maddelere örnektir.
- 3) Taş, silgi ataş, madeni para, cam misket maddelere örnek olarak verilebilir.
- 4) Kürdan, cetvel, defter, kitap çekilmeyen maddelere örnektir.
- 5) Madde miktarına denir.
- 6) Kütle ölçülürken ve kullanılır.
- 7) Maddenin boşlukta kapladığı yere denir.
- 8) Hacim ölçümü için kullanılır.
- 9) Maddenin hacmini ölçmek için ve ölçü birimleri kullanılır.
- 10) Katı maddelerin belirli bir kütlesi ve vardır.
- 11) Katı maddeler
- 12) Katı maddeler dışarıdan bir etki olmadıkça değiştirmezler.
- 13) Katı maddelerin belirli bir vardır.
- 14) maddelerin belirli bir şekilleri yoktur.
- 15) Gaz maddelerin belirli bir kütleleri
- 16) Gaz maddelerin belirli bir şekilleri
- 17) Gaz maddeler uçucu olup özelliğine sahiptirler.
- 18) Sıcak ve soğuk maddelerin birbirleriyle teması sonucu ortaya çıkar.
- 19) Maddelerin ısı olarak sıcaklığının artmasına denir.

- 20) Maddelerin ısı vererek sıcaklığının azalmasına denir.
- 21) Katı bir maddenin ısı alarak sıvı hale geçmesine denir.
- 22) Sıvı bir maddenin ısı vererek katı hale geçmesine denir.
- 23) Sıvı bir maddenin ısı alarak gaz haline geçmesine denir.
- 24) Bir maddenin ısı etkisiyle yapısal özelliğini kaybetmesine denir.
- 25) Karışımı oluşturan maddeler kendi korurlar.
- 26) yöntemi; birbiri içerisinde çözünmeyen katı - sıvı karışımları ayırmak için kullanılan yöntemdir.
- 27) yöntemi; değişik büyüklükteki katılardan (katı + katı) oluşan karışımları ayırmada kullanılan yöntemdir.
- 28) Geri dönüşüm ile ve zamandan tasarruf sağlarız.
- 29) Geri dönüşüm ile oluşumuna engel oluruz.
- 30) maliyetleri düşürür.

ETKİNLİK 2:

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazalım.

- (.....) 1) Maddeleri duyu organlarımız ile algılar ve niteleriz.
- (.....) 2) Maddeleri suda yüzme ve batma, suyu emme ve emmeme, mıknatısla çekilme ve çekilmeme özelliklerine göre niteleyebiliriz.
- (.....) 3) Plastik tabak, madeni para, kaşık, cam bardak suyu emen maddelere örnek verilebilir.
- (.....) 4) Peçete, kâğıt havlu, temizlik bezi suyu emmeyen maddelere örnektir.
- (.....) 5) Toplu iğne, çivi, çatal mıknatısla çekilen maddelere örnek olarak verilebilir.
- (.....) 6) Kütle ve hacim maddenin ölçülebilir özelliklerdendir.
- (.....) 7) Kütle ölçmek için dereceli kap kullanılır.
- (.....) 8) Kabın boş ağırlığına dara denir.
- (.....) 9) Sıvı ile kabın kütlesi net kütle oluşturur.
- (.....) 10) Sadece sıvının ağırlığı brüt kütle.
- (.....) 11) Gaz maddelerin hacmi bulunduğu kabın hacmi kadardır.

- (.....) 12) Brüt kütlesi 948 g ve darası 469 g olan bir maddenin net kütlesi 479 g'dır.
- (.....) 13) Sadece su ile dolu bir dereceli kap 1 500 mL olarak okunuyor. Bu dereceli kabın içerisine bırakılan elmadan sonra ölçüm 2 475 mL görünmüştür. Bu durumda elmanın hacmi 900 mL'dir.
- (.....) 14) Maddeler doğada; katı, sıvı ve gaz olmak üzere üç halde bulunurlar.
- (.....) 15) Katı maddeler sıkıştırılamazlar.
- (.....) 16) Tüm katı maddeler akışkandır.
- (.....) 17) Toz şeker, pirinç gibi ince taneli katılar bir araya geldiklerinde akışkan özellik gösterirler.
- (.....) 18) Sıvı maddelerin belirli bir kütlesi ve hacmi yoktur.
- (.....) 19) Sıvı maddeler sıkıştırılamazlar.
- (.....) 20) Gaz maddeler sıkıştırılamazlar.
- (.....) 21) Isı akışı sıcak maddeden soğuk maddeye doğru olur.
- (.....) 22) Maddelerin sıcaklığı baskül ile ölçülür.
- (.....) 23) Isı alışverişi iki maddenin sıcaklıkları eşitlenene kadar devam eder.
- (.....) 24) Yapısında kendisinden farklı madde bulunmayan maddelere saf madde denir.
- (.....) 25) Şerbet, çorba, salata, hava saf maddeye örnektir.
- (.....) 26) Yapısında iki veya daha madde bulunan maddelere karışım denir.
- (.....) 27) Oksijen, demir, hidrojen, saf su ve altın karışımlara örnek olarak verilebilir.
- (.....) 28) Karışımları ayırma yöntemleri olarak eleme, süzme ve mıknatısla ayırma yöntemleri kullanılır.
- (.....) 29) Kepek ve un karışımı süzme yöntemi birbirinden ayrılır.
- (.....) 30) Kömür + kömür tozu karışımları eleme yöntemi ile birbirinden ayrılır.
- (.....) 31) Mıknatısla ayırma yönteminde mıknatıs tarafından çekilen madde bakırdır.
- (.....) 32) Geri dönüşüm, cam kâğıt, metal ve plastik gibi maddelerden yapılmış atıkların ayrıştırılarak ve sonradan bazı işlemlerden geçerek yeniden kullanılmasıdır.
- (.....) 33) Geri dönüşüm ile ülke ekonomisine katkı sağlamış oluruz.

DEĞERLENDİRME TESTİ 1

1) Boşlukta yer kaplayan ve kütlesi olan varlıklara ne denir?

- A) kütle B) madde
C) hacim D) bozunma

2) Maddeleri aşağıdaki hangi özellikleri ile nitelendiremeyiz?

- A) Suda yüzme veya batma
B) Suyu emme veya emmeme
C) Kırılma veya kırılmama
D) Miknatıs tarafından çekilme veya çekilmeme.

3) Aşağıdakilerden hangisi suyu emen bir maddedir?

- A) B) C) D)

4) Aşağıdakilerden hangisi suyu emmeyen bir maddedir?

- A) B)
C) D)

5) Aşağıdakilerden hangisi suda yüzen maddelere örnek olarak verilemez?

- A) kâğıt B) tahta parçası
C) silgi D) şişe mantarı

6) Aşağıdakilerden hangisi suda batan maddelere örnek olarak verilebilir?

- A) B)
C) D)

7) Aşağıdakilerden hangisi miknatısla çekilen maddelere örnek olarak verilemez?

- A) çivi B) bakır tepsi
C) toplu iğne D) çatal

8) Madde miktarına ne denir?

- A) kütle B) hacim
C) cisim D) eşya

9) Madde miktarını aşağıdakilerden hangisi ile ölçemeyiz?

- A) dereceli kap B) baskül
C) elektronik terazi D) eşit kollu terazi

10) Maddenin boşlukta kapladığı yere ne ad verilir?

- A) eşya B) kütle
C) cisim D) hacim

11) Maddenin boşlukta kapladığı yeri ne ile ölçebiliriz?

- A) baskül B) dereceli kap
C) eşit kollu terazi D) elektronik terazi

12) Aşağıdaki şekilde verilen maddenin net kütlesi kaç gramdır?

- A) 831 g B) 832 g
C) 833 g D) 834 g

13) Maddeler doğada kaç halde bulunurlar?

- A) 2 B) 3
C) 4 D) 5

Müslüm
TEKİN

14) Aşağıda verilen katı maddenin hacmi kaç mL'dir?

- A) 2 500 mL B) 2 000 mL
C) 1 500 mL D) 1 000 mL

15) Katı maddeler ile ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) Belirli bir kütle ve hacimleri yoktur.
B) Sıkıştırılmazlar.
C) Dışardan bir etki olmadıkça şekil değiştirmezler.
D) Belirli bir şekilleri vardır.

16) Sıvı maddeler ile ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) Belirli bir kütle ve hacimleri vardır.
B) Belirli bir şekilleri yoktur.
C) Bulunduğu kabın şeklini alırlar.
D) Sıkıştırılabilirler.

17) Gaz maddeler ile ilgili olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Belirli bir kütleleri yoktur.
B) Belirli bir şekilleri vardır.
C) Sıkıştırılmazlar.
D) Yayılma özelliğine sahip değildirler.

18) Sıcak ve soğuk maddelerin birbirleriyle teması sonucu ne ortaya çıkar?

- A) hacim B) ısı alışverişi
C) cisim D) kütle

19) Maddelerin ısı alarak sıcaklığının artmasına ne ad verilir?

- A) ısınma B) soğuma
C) erime D) donma

20) Maddelerin ısı vererek sıcaklığının azalmasına ne ad verilir?

- A) ısınma B) buharlaşma
C) donma D) soğuma

21) Katı bir maddenin ısı alarak sıvı hale geçmesine ne denir?

- A) bozunma B) buharlaşma
C) donma D) erime

22) Sıvı bir maddenin ısı vererek katı hale geçmesine ne ad verilir?

- A) bozunma B) donma
C) buharlaşma D) ısınma

23) Sıvı bir maddenin ısı alarak gaz haline geçmesine ne denir?

- A) ısınma B) erime
C) buharlaşma D) donma

24) Bir maddenin ısı etkisiyle yapısal özelliğini kaybetmesine ne denir?

- A) bozunma B) buharlaşma
C) ısınma D) soğuma

Müşüm
TEKİN

DEĞERLENDİRME TESTİ 2

- 1) Yapısında kendisinden farklı madde bulunmayan maddelere ne ad verilir?
- A) karışım B) sıvı
C) katı D) saf madde
- 2) Aşağıdakilerden hangisi saf madde değildir?
- A) tuz B) çay
C) şeker D) hidrojen
- 3) Yapısında iki veya daha madde bulunan maddelere ne denir?
- A) katı B) karışım
C) sıvı D) saf madde
- 4) Aşağıdakilerden hangisi karışımdır?
- A) oksijen B) demir
C) toprak D) civa
- 5) Birbiri içerisinde çözünmeyen katı - sıvı karışımları ayırmak için kullanılan yöntem ne ad verilir?
- A) süzme B) eleme
C) damıtma D) mıknatısla ayırma
- 6) Aşağıdaki karışımlardan hangisi süzme yöntemi ile ayrılmaz?
- A) talaş + su B) pirinç + su
C) mercimek + su D) un + mısır
- 7) Değişik büyüklükteki katılardan (katı + katı) oluşan karışımları ayırmada kullanılan yöntem hangisidir?
- A) damıtma B) süzme
C) eleme D) mıknatısla ayırma

- 8) Aşağıdaki karışımlardan hangisi eleme yöntemi ile ayrılmaz?
- A) cam + kum B) kömür + kömür tozu
C) kum + taş D) nikel tozu + kum
- 9) Demir, nikel, kobalt gibi maddelerden biri karışımlarda bulunuyorsa hangi yöntem kullanılarak ayırma işlemi uygulanır?
- A) mıknatısla ayırma B) damıtma
C) süzme D) eleme
- 10) Aşağıdaki karışımlardan hangisi için mıknatısla ayırma yöntemi kullanılır?
- A) kum + demir tozu B) kum + cam
C) kum + taş D) kömür + kömür tozu
- 11) cam kâğıt, metal ve plastik gibi maddelerden yapılmış atıkların ayrıştırılarak ve sonradan bazı işlemlerden geçerek yeniden kullanılmasına ne ad verilir?
- A) tüketim B) madde
C) geri dönüşüm D) karışım
- 12) Geri dönüşümle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
- A) Kaynaklardan tasarruf ederiz.
B) Maliyeti artırır.
C) Zamandan tasarruf sağlarız.
D) Ülke ekonomisine katkı sağlarız.

Müslüm
TEKİN

ETKİNLİK 1 CEVAP ANAHTARI:

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayalım.

- 1) Boşlukta yer kaplayan ve kütlesi olan varlıklara **madde** denir.
- 2) Plastik top, odun parçası, şişe mantarı **suda yüzen** maddelere örnektir.
- 3) Taş, silgi ataş, madeni para, cam misket **suda batan** maddelere örnek olarak verilebilir.
- 4) Kürdan, cetvel, defter, kitap **mıknatısla** çekilmeyen maddelere örnektir.
- 5) Madde miktarına **kütle** denir.
- 6) Kütle ölçülürken **gram** ve **kilogram** kullanılır.
- 7) Maddenin boşlukta kapladığı yere **hacim** denir.
- 8) Hacim ölçümü için **dereceli kaplar** kullanılır.
- 9) Maddenin hacmini ölçmek için **litre** ve **mililitre** ölçü birimleri kullanılır.
- 10) Katı maddelerin belirli bir kütlesi ve **hacmi** vardır.
- 11) Katı maddeler sıkıştırılamazlar.
- 12) Katı maddeler dışarıdan bir etki olmadıkça **şekil** değiştirmezler.
- 13) Katı maddelerin belirli bir **şekilleri** vardır.
- 14) **Sıvı** maddelerin belirli bir şekilleri yoktur.
- 15) Gaz maddelerin belirli bir kütleleri **vardır**.
- 16) Gaz maddelerin belirli bir şekilleri **yoktur**.
- 17) Gaz maddeler uçucu olup **yayılma** özelliğine sahiptirler.
- 18) Sıcak ve soğuk maddelerin birbirleriyle teması sonucu **ısı alışverişi** ortaya çıkar.
- 19) Maddelerin ısı alarak sıcaklığının artmasına **ısınma** denir.
- 20) Maddelerin ısı vererek sıcaklığının azalmasına **soğuma** denir.
- 21) Katı bir maddenin ısı alarak sıvı hale geçmesine **erime** denir.
- 22) Sıvı bir maddenin ısı vererek katı hale geçmesine **donma** denir.
- 23) Sıvı bir maddenin ısı alarak gaz haline geçmesine **buharlaştırma** denir.
- 24) Bir maddenin ısı etkisiyle yapısal özelliğini kaybetmesine **bozunma** denir.
- 25) Karışımı oluşturan maddeler kendi **özelliklerini** korurlar.

26) **Süzme** yöntemi; birbiri içerisinde çözünmeyen katı - sıvı karışımları ayırmak için kullanılan yöntemdir.

27) **Eleme** yöntemi; değişik büyüklükteki katılardan (katı + katı) oluşan karışımları ayırmada kullanılan yöntemdir.

28) Geri dönüşüm ile **kaynaklardan** ve zamandan tasarruf sağlarız.

29) Geri dönüşüm ile **çöp** oluşumuna engel oluruz.

30) **Geri dönüşüm** maliyetleri düşürür.

ETKİNLİK 2 CEVAP ANAHTARI:

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazalım.

(D) 1) Maddeleri duyu organlarımız ile algılar ve niteleriz.

(D) 2) Maddeleri suda yüzme ve batma, suyu emme ve emmeme, mıknatısla çekilme ve çekilmeme özelliklerine göre niteleyebiliriz.

(Y) 3) Plastik tabak, madeni para, kaşık, cam bardak suyu emen maddelere örnek verilebilir.

(Y) 4) Peçete, kâğıt havlu, temizlik bezi suyu emmeyen maddelere örnektir.

(D) 5) Toplu iğne, çivi, çatal mıknatısla çekilen maddelere örnek olarak verilebilir.

(D) 6) Kütle ve hacim maddenin ölçülebilir özelliklerdendir.

(Y) 7) Kütle ölçmek için dereceli kap kullanılır.

(D) 8) Kabın boş ağırlığına dara denir.

(Y) 9) Sıvı ile kabın kütlesi net kütle oluşturur.

(Y) 10) Sadece sıvının ağırlığı brüt kütle dir.

(D) 11) Gaz maddelerin hacmi bulunduğu kabın hacmi kadardır.

(D) 12) Brüt kütlesi 948 g ve darası 469 g olan bir maddenin net kütlesi 479 g'dır.

(Y) 13) Sadece su ile dolu bir dereceli kap 1 500 mL olarak okunuyor. Bu dereceli kabın içerisine bırakılan elmadan sonra ölçüm 2 475 mL görünmüştür. Bu durumda elmanın hacmi 900 mL'dir.

(D) 14) Maddeler doğada; katı, sıvı ve gaz olmak üzere üç halde bulunurlar.

(D) 15) Katı maddeler sıkıştırılmazlar.

(D) 16) Tüm katı maddeler akışkandır.

Mislim
TEKİN

- (Y) 17) Toz şeker, pirinç gibi ince taneli katılar bir araya geldiklerinde akışkan özellik gösterirler.
- (D) 18) Sıvı maddelerin belirli bir kütlesi ve hacmi yoktur.
- (Y) 19) Sıvı maddeler sıkıştırılamazlar.
- (D) 20) Gaz maddeler sıkıştırılamazlar.
- (D) 21) Isı akışı sıcak maddeden soğuk maddeye doğru olur.
- (Y) 22) Maddelerin sıcaklığı baskül ile ölçülür.
- (D) 23) Isı alışverişi iki maddenin sıcaklıkları eşitlenene kadar devam eder.
- (D) 24) Yapısında kendisinden farklı madde bulunmayan maddelere saf madde denir.
- (Y) 25) Şerbet, çorba, salata, hava saf maddeye örnektir.
- (D) 26) Yapısında iki veya daha madde bulunan maddelere karışım denir.
- (Y) 27) Oksijen, demir, hidrojen, saf su ve altın karışımlara örnek olarak verilebilir.
- (D) 28) Karışımları ayırma yöntemleri olarak eleme, süzme ve mıknatısla ayırma yöntemleri kullanılır.
- (Y) 29) Kepek ve un karışımı süzme yöntemi birbirinden ayrılır.
- (D) 30) Kömür + kömür tozu karışımları eleme yöntemi ile birbirinden ayrılır.
- (Y) 31) Mıknatısla ayırma yönteminde mıknatıs tarafından çekilen madde bakırdır.
- (D) 32) Geri dönüşüm, cam kâğıt, metal ve plastik gibi maddelerden yapılmış atıkların ayrıştırılarak ve sonradan bazı işlemlerden geçerek yeniden kullanılmasıdır.
- (D) 33) Geri dönüşüm ile ülke ekonomisine katkı sağlamış oluruz.

DEĞERLENDİRME TESTİ 1 CEVAP ANAHTARI

1	B	13	B
2	C	14	C
3	D	15	A
4	A	16	D
5	C	17	C
6	D	18	B
7	B	19	A
8	A	20	D
9	A	21	D
10	D	22	B
11	B	23	C
12	C	24	A

DEĞERLENDİRME TESTİ 2 CEVAP ANAHTARI

1	D	7	C
2	B	8	D
3	B	9	A
4	C	10	A
5	A	11	C
6	D	12	B